

VORES FUNDAMENT

- Lektionsstudieforløb to gange årligt.
- Møde med ressourcerpersoner før og efter læringsdage.
- Løbende møder i styregruppen med bl.a. planlægning af workshops.

Lektionsstudier – didaktisk analyse i slowmotion

Hvilke bestanddele består en god undervisningslektion af? Hvad skal eleverne lære? Hvordan skal de lære det, og hvilke valg træffer jeg som underviser? Med afsæt i søjlerne omkring reflekterende dialoger og udvikling af den professionelle dømmekraft, har vi på Åby Skole arbejdet med metoden lektionsstudier. Her har målet været at åbne dørene til hinandens praksis gennem fælles planlægning, observation og refleksion over undervisningens elementer. For os har det været centralt at skabe en struktur, som understøtter personalets læringsproces.

MÅLET MED ÅR 1

I vores arbejde med Stærkere Læringsfællesskaber har vi særligt taget udgangspunkt i søjlerne omkring de reflekterende dialoger og udviklingen af den professionelle dømmekraft. Vi er på udkig efter en formaliseret metode til at rammesætte fælles didaktiske refleksioner i en hverdag, hvor driften nemt bliver konge. Vi vidste, at vi havde en solid personalemotor på skolen med viden og erfaringer, som vi kunne bruge. Med dette in mente og vores fokus på de to søjler valgte vi at tage afsæt i metoden Lektionsstudier, som fokuserer på planlægning, observation og refleksion over fælles undervisning. "Med lektionsstudier som metode skal vi to perioder om året gå i slowmotion. Her 'chopper' vi undervisningen op og holder et skarpt fokus på didaktikkens elementer."

Vi har arbejdet med forskellige øvebaner. Personalet har haft fokus på at anvende metoden med planlægning, observation og refleksionsdialoger, mens ressourcerpersonerne bl.a. har initieret evalueringer af forløbet for personalet og været en aktiv del af styregruppen. Sideløbende har de pædagogiske ledere haft observationer af læringskonferencer med opfølgende refleksion og feedback foretaget af læringspartner. På den måde har vi forsøgt at øve os på forskellige niveauer.

Generelt peger data på, at metoden Lektionsstudier er blevet vel modtaget af personalegruppen. "Det er populært, og man kan lide at observere og have samtaler med hinanden." I evalueringerne peger nogle på, at det har givet konkret indblik i, at "diktater kan gennemføres på mange måder, og at en dagsorden er god at bruge, uanset om man går i 1. eller 8. klasse."

HANDLINGER DER SKABTE LÆRING

I processen har der været forskellige handlinger. Nogle er vi lykkedes med, mens andre har været svære. På denne avissside vil vi pege på tre læringskabende handlinger. Den første kan du læse hér, mens de to andre beskrives på side 2.

Hvorfor, hvor, hvornår og hvordan

For os i styregruppen har det været afgørende, at vi overfor personalet har været i stand til at svare på hvorfor, hvor, hvornår og hvordan?

Det handler om, at *meningen* er tydelig. Hvorfor skal vi egentlig undersøge lektionsstudier - "The big Why"? - at vi skal øve os i at blive i refleksionsdomænet og turde stoppe op og være seminarienedede og analyserende om vores praksis sammen. På den måde har arbejdet med lektionsstudier også været en videreudvikling af vores professionelle læringsfællesskaber på skolen."

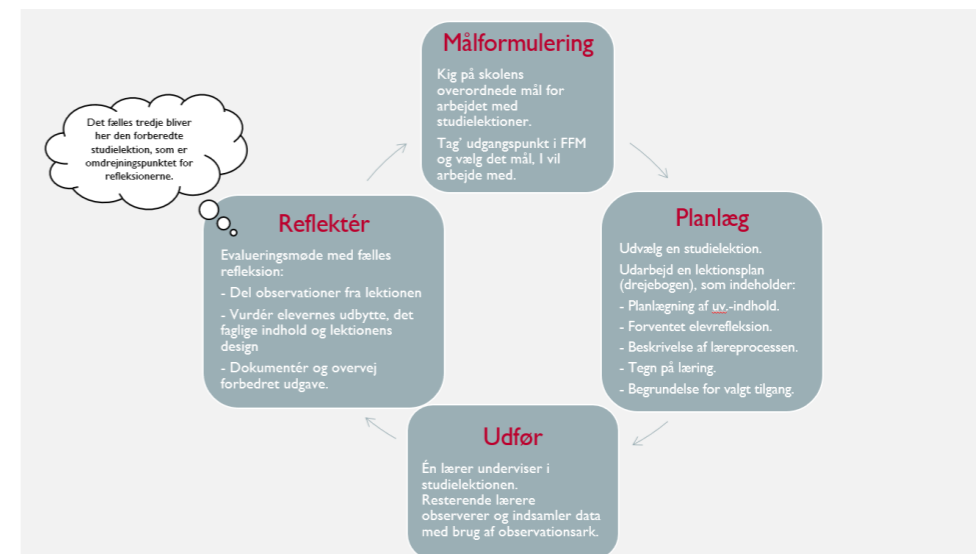
Sådanne læringsprocesser kalder på en tydelig stilladsning bl.a., "at vi (personalet) har haft tid til det (lektionsstudier), og at der har været en workshop og et lærermøde til at planlægge og følge op." I bestræbelserne på at understøtte processen for personalet har vi skabt en tydelig struktur og tidsramme samt udarbejdet skabeloner, sammensat grupper og stillet deadlines. Vi har som styregruppe haft et vedholdende fokus på dette stillads. Vi har altså forsøgt at skabe en tydelig ramme for arbejdet, hvor "vi finder noget, vi ved, der virker og er instruerende" gennem et tydeligt hvorfor, hvor, hvornår og hvordan.

Betyder det så, at vi i styregruppen ikke kan blive dygtigere? Slet ikke. Vi er hele tiden på jagt efter, hvordan vi får skabt ejerskab, motivation og følgeskab blandt personalet.

PERSPEKTIVER PÅ NÆSTE SKRIDT

I det følgende vil vi kort skitsere nogle af de skridt, vi særligt får øje på i den videre udvikling af Stærkere Læringsfællesskaber på Åby Skole. For os er det centralt at:

- År 1 i et udviklingsprojekt handler meget om at øve sig. Coronaperioden har naturligt nok skabt forstyrrelser i denne proces. Det er derfor vigtigt også at dvæle ved gentagelsen i år 2 og have fokus på at få masseret metoden ind i vores praksis.
- Vores SFO har i år været i en omorganiseringsproces med ny ledelse. År 2 vil indbefatte et klart fokus på øvebanen for pædagogerne.
- Vi bliver endnu mere konkrete hvad angår indholdet i arbejdet med lektionsstudier: skal vi have det samme fokus på hele skolen? Lige nu har vi tegnet grove skitser ift. kommende skoleårs arbejde med feedback: hvordan kan dette kobles med lektionsstudier?
- At vi genbesøger rollen som ressourcerperson: hvilke roller skal de have, og hvordan kan de fylde mere?

Lektionsstudier er en professionel proces, hvor lærere og pædagoger systematisk undersøger egen praksis. Formålet er at gøre deres undervisning endnu mere effektiv, og det centrale i lektionsstudier er en gruppe lærere og pædagogers samarbejde om et lille antal såkaldte studielektioner for en eller flere klasser.

FLERE HANDLINGER DER SKABTE LÆRING

Tilpas tilpassede forstyrrelser

I opstarten har vi haft et ønske om at skabe en tilpas dimensionering af øvebanen, hvorfor det har været centralt, at vi har kunne dosere arbejdet med Stærkere Lærings-fællesskaber på en måde, "hvor personalet giver følgeskab." Et skoleår er som en tommerflåde, hvor årets opgaver skal fordeles fornuftigt rundt på flåden, så den ikke tipper. Det har været en vigtig forudsætning for at skabe positiv energi omkring arbejdet med lektionsstudier. Personalet skal opleve, at øvebanen er overskuelig og overkommelig, "som gør, at man synes, det er sjovt og fedt." Derfor har det været afgørende, at vi ikke har taget for store skridt, men har tilrettelagt tilpas tilpassede forstyrrelser.

At åbne praksis

I arbejdet med Stærkere Læringsfællesskaber har vi som skole øvet os på at åbne dørene på forskellige niveauer for både personale og ledelse. Som metode hviler lektionsstudier på, at man åbner sin praksis for hinanden i både planlægning, gennemførelse og evaluering af undervisningen. I styregruppen har vi været opmærksomme på, at det for nogle er helt

naturligt at åbne døren, mens det for andre kan være forbundet med en vis usikkerhed. Derfor valgte vi på den første workshop i fællesskab med personalet, at "udarbejde et fælles kodeks for lektionsstudier på Åby Skole". Dette kodeks kom bl.a. til at indeholde følgende sætninger:

- Vi skal have fokus på det fælles tredje.
- Vær nysgerrig: hvorfor skete det, og hvad er/var baggrunden?
- Stil undersøgende og reflekterende spørgsmål.
- Fokus på didaktikken.

Kodekset blev en fælles kontrakt og forventningsafstemning for den enkelte gruppe ift. det forestående arbejde med at observere den fælles tilrettelagte undervisning og en ramme, som man tog afsæt i, når man efterfølgende skulle gennemføre den reflekterende dialog.

Som pædagogiske ledere har vi også øvet os i at åbne praksis op ved at lade vores læringspartner observere afholdelsen af vores læringskonferencer. En proces som gav nye perspektiver på vores arbejde før, under og efter konferencerne.

HVIS DU VIL VIDE MERE

Har du lyst til at spørge, dele skabeloner eller andet, så er du mere end velkommen til at kontakte vores ressourcerperson eller vores leder:

Ole Buskbjerg Thomasen
 mail: obt@aarhus.dk

